

FEDERATIE FRANDO

SINT-FRANCISCUS | SINT-ANTONIUS | DON BOSCO

Kerstwake zondag 24-12-2024 16 uur

De vier kaarsen

Eén kaars gaat er nu branden en zegt aan iedereen: "Er is een feest op handen, de duisternis verdween."

Twee kaarsen staan te schijnen, hun licht is nog maar klein. Toch zal de nacht verdwijnen, dan zal er vrede zijn.

Een derde kaars gaat stralen. Wij wachten met geduld en horen in verhalen hoe God Zijn woord vervult.

Vier kaarsen in het donker vertellen in de nacht met licht en blij geflonker dat ons de Vrede wacht.

Verhaal van geen plaats in de herberg

Heel lang geleden, in een land hier ver vandaan, woonden twee mensen die veel van elkaar hielden. Ze heetten Jozef en Maria. Jozef was timmerman en Maria werkte in hun huis. Jozef en Maria waren erg gelukkig met elkaar. En ze werden nog gelukkiger toen ze merkten dat ze een kindje zouden krijgen. Ze wisten dat het een bijzonder kind zou zijn.

Een kind dat vrede ging brengen aan alle mensen. Dat hadden Jozef en Maria niet zelf bedacht: een engel had het Maria verteld. Hij kwam als boodschapper van God. Hij had ook gezegd dat ze het kindje Jezus moesten noemen. Hoe moet dat nou? dacht Maria. Ik kan zo'n lange reis nu toch niet maken? We moeten de hele weg lopen. Dat is veel te zwaar met zo'n dikke buik.

Op een avond zei ze tegen Jozef: 'Wat zou er gebeuren als we gewoon niet gaan?' 'Dan komen we in de gevangenis', zei Jozef met een zucht. 'Als de keizer zegt dat we moeten gaan, dan moet het. Het is nou eenmaal niet anders.' 'Maar ik kan het niet!' riep Maria met tranen in haar ogen. 'Ik ben zo moe,

en ons kind kan elk moment geboren worden. Straks gebeurt het zomaar onderweg. En wat moeten we dan doen?' 'Ik bedenk wel iets', zei Jozef troostend. 'Ga jij nu maar slapen.'

Die avond telde Jozef hoeveel geld ze nog hadden. Het was maar weinig.

Alleen als ze heel zuinig zouden zijn, konden ze misschien een ezeltje kopen. Dan zou Jozef lopen en kon Maria op het ezeltje zitten. De volgende morgen stond Jozef vroeg op om een ezel te zoeken. Maria pakte ondertussen wat spulletjes in. Toen Jozef met een ezel terugkwam, konden ze vertrekken.

Het was druk op de weg. Heel veel mensen waren onderweg naar de plaats waar ze geboren waren. Honderduizenden mensen. Met paard en wagen, met ossenkarren, op kamelen, op ezeltjes of gewoon lopend. Na een paar dagen kwamen Jozef en Maria eindelijk in Bethlehem aan. Ze waren doodmoe. 'Nog even volhouden, Maria', zei Jozef bezorgd. 'Nog heel even maar.' Maria wilde flink zijn en glimlachte naar Jozef. Hij was zo lief voor haar. De hele weg had hij zonder te klagen naast haar gelopen. Maar nu voelde Maria dat haar kind snel geboren zou worden. Ze werd een beetje bang. 'Ik denk dat het gaat ge-

beuren, Jozef.'

'Wacht', zei Jozef haastig. 'Daar is een soort hotelletje, een herberg. Ik zal vragen of er plaats voor ons is. Dan hebben we het warm en kan het kindje veilig komen. Ze gingen ernaartoe en klopten aan. Een vriendelijke man deed open. 'Nee,' zei hij, 'ik heb geen plaats meer in mijn hotel. Maar een stukje verderop staat nog een oude stal. Misschien kunt u daar slapen.' Jozef bedankte de man. 'We zullen er gauw naartoe gaan.' 'Het zal er tenminste droog zijn', zei Maria. 'En in elk geval warmer dan buiten.' Laten we opstap gaan naar de stal.

Nu zijt wellekome

Een kleine kerstboodschap...

Zolang wij door onze inzet mensen laten ervaren dat God van hen houdt, zolang heeft onze wereld reden van bestaan...

Laat uw feest van Kerstmis Een feest van ont-moeten worden....

Zalig Kerstfeest allemaal!!!!

Lees verder de viering van Kerstdag zelf op pagina 2

Colofon

DIENST ABONNEMENTEN
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
dienst.parciebladen@kerknet.be

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
redactie.kerkenleven@kerknet.be
secretariaat.kl@kerknet.be
www.kerkenleven.be

PUBLICITEIT
Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien.lannoo@treviplus.be
www.treviplus.be

Copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

KERK & leven is een uitgave van
Studiecentrum Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Geert De Kerpel

Diocesane redactie Aartsbisdom
Filip Ceulemans, 03 202 84 35,
filip.ceulemans@kerknet.be
Tony Dupont, 011 23 08 80,
tony.dupont@kerknet.be
Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen

ABONNEMENTEN
Philippe Nachtergaele
P. Nollekensstraat 145,
3010 Kessel-Lo
philippe.nachtergaele@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-ANTONIUS
Leo Swinnen
Platte-Lostraat 202,
3010 Kessel-Lo
gsm 0496 214 614
leo.swinnen@telenet.be

REDACTIECONTACTPERSOON
DON BOSCO
Gilberte Havet
Grensstraat 79,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 45 87
gilberte.havet@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-FRANCISCUS en
EINDREDACTIE FRANDO
Leo Page
Verenigingstraat 21
3010 Kessel-Lo
tel. 016 252151 gsm 0479 508178
leopage42@gmail.com

CONTACTADRESSEN
DON BOSCO
Jef Wauters,
Cristianlaan 43,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 58 92 gsm 0485 06 30 38

SINT-ANTONIUS
Mathieu Voets, Volhardingslaan 30,
3001 Heverlee (0475/675667)
Parochiesecretariaat: Léon Schreursvest 33,
3001 Heverlee

SINT-FRANCISCUS
Parochiesecretariaat
Tiensesteenweg 190,
3001 Heverlee
Open op dinsdag en donderdag
van 09.30 u. - 11.30 u.
Het kan nuttig zijn vooraf te bellen
op 016 25 04 59
of liefst op 0492 319215

VIERINGEN

SINT-FRANCISCUS

Zondag 14 januari 2024
2de zo dh jaar

10u. Viering

Voorganger: Gaston Eysermans
Lector: François Barrette
Zang: Eddy Van Espen
Muziek: Anna Rusakova & Katagan
Zhumagulov (bas) voeren die zondag Aria's van Bach uit.
Beelden: Thierry Van Craenem

Zondag 21 januari 2024
3de zo dh jaar

10u. Viering

Voorganger: Deken Patrick Maervoet
Lector: Mieke Cantineaux
Zang: Franciscuskoor
Orgel: Herman Baumers
Beelden: Thierry Van Craenem

SINT-ANTONIUS

Zondag 14 januari
2de zondag door het jaar B

11 u. viering met koor- en samenzang
Voorganger: pater Ghislain Kasereka
Assistent: Mieke Vanhooymissen
Lector: Kaat Gorissen
Homilie: pater Ghislain Kasereka
Beelden: Leo Swinnen
Na de viering nieuwjaardrink

Zondag 21 januari
2de zondag door het jaar B

21 u. viering met koor- en samenzang
Voorganger: pater Fons Swinnen SJ
Assistent: Mirjam Van Lammeren
Lector: Eva Voets
Homilie: pater Fons Swinnen SJ
Beelden: Leo Swinnen

DON BOSCO

Zondagsvieringen om 10.30 u.
21 januari

4 februari 2024
14 februari Aswoensdag Zoneviering (plaats nog niet bepaald)
18 februari
3 maart 2024

Kerstmis - maandag 25-12-2023 10 uur

Vervolg van pagina 1

Goede morgen en van harte welkom op deze Kerstdagviering. Een zalige Kerst aan ieder van jullie, naar hier gekomen om samen met elkaar dit feest te vieren.

Vandaag kerstmis, we vieren de geboorte van Jezus. De geboorte van een kind is een feestelijke gebeurtenis.

Het toont de kracht van het leven, het wekt hoop en verwachting op iets nieuws, het doet voelen dat de schepping niet iets is van ooit eens lang geleden, maar dat het van ieder moment kan zijn. Sint Franciscus koesterde één groot verlangen. Hij wilde met volle overgave leven volgens het evangelie. Voortdurend overwoog hij Jezus' woorden en alles wat Hij deed.

Drie jaar voor Franciscus stierf deed hij iets onvergetelijks met Kerstmis.

Hij wilde zo vieren dat de herinnering aan het Kind dat in Bethlehem werd geboren heel concreet en tastbaar werd. Hij vierde toen Kerstmis rond een levende kerststal. Dat is dit jaar 800 jaar geleden.

Kerst vertelt ons dat we God mogen ontdekken in het fragiele menselijke leven, in haar kwetsbaarheid. En we mogen erop vertrouwen dat we hierin gedragen worden.

Moment van verzoening

Al de adventskaarsen branden. Hoop werd ons gegeven in deze vier weken. Vandaag mogen we het licht in ons ogen laten schitteren.

Bidden we dan tot God opdat dit ons zou lukken.

Help mij waakzaam blijven, God, Op elk uur van de dag en elk uur van de nacht. Laat mij de deur van mijn leven wagenwijd voor u openstellen, als ik u mag ontmoeten in het gekwetste hart van een ander mens.

Schud mij wakker als het oppervlakkige in onze samenleving mij in slaap heeft gesust. Open dan mijn ogen en geef mij de durf mijn leven te delen met armen en kleinen. Misschien dat u vandaag, op deze kerstdag, dan ook in mijn hart mens wil worden.

Laten we daarom de vredeskaars midden in onze gemeenschap zetten.

Als teken van hoop die zo belangrijk is voor groot en klein. En ondertussen zingen wij tot U, Heer om Uw ontferming.

Voorbeden

Laat het in deze kerstviering nu even stil worden, en laat ons vertrouwd bidden tot God

Om licht bidden wij U voor allen die geboren zijn om te leven, voor de kinderen, nog zo jong en onschuldig, voor de jongeren die bruisen van levenslust, voor de volwassenen die de zorg en de kommer dragen van gisteren en morgen, voor de ouderwordende mensen, door het leven getekend, maar vol wijze goedheid. Dat uw licht allen mag sterken in de overtuiging dat het leven de moeite waard is, en dat wij elkaar mogen brengen tot een vreugdevol samenleven.

Om licht bidden wij U voor allen die geboren zijn om geen leven te hebben: voor hen die falen, voor hen die ontgoocheld zijn, voor hen die mislukken en met de vinger worden nagewezen, voor hen die gebukt gaan onder niet meer te delgen schulden. Dat zij Gods menslievendheid mogen ervaren door ons heen. Dat allen mogen geloven dat zij gemaakt zijn voor het le-

MEDITATIE
IN DE
CHRISTELIJKE
TRADITIE

De data van de meditatie voor 2024

Januari: 1,15,29
Februari: 12,26
Maart: 11,25
April: 8,22
Mei: 6,20
Juni: 3,17,

Juli: 1,15,29
Augustus: 12,26
September: 9,23
Oktober: 7,21
November: 4,18
December: 2,16,30

ven, voor de vreugde, voorbij alle verdriet. En we bidden voor de intenties die achteraan werden opgeschreven:

Iemand wil bidden voor vrede in Oekraïne, Israël en de gaza'strook. Wanneer kan het in al die oorlogsgebieden eens vrede worden Heer. Moge die wens echt uitkomen.

God, je bent voor ons mens geworden, opdat wij mens zouden worden voor elkaar, naar het hart en het voorbeeld van Jezus. Laat in ons uw geboorte geen vruchteloos gebeuren blijven, laat ons levende getuigen worden die Jouw boodschap van hier uitdragen. Dat vragen wij u door Jezus onze Heer. Amen.

Laten we samen aan tafel gaan en breken en delen zoals Jezus het ons heeft voorgedaan.

Slotgebed/Kerstbezinning en wensen team door Thierry

Mijn wens voor jou is dat je altijd in je hart de gouden herinnering bewaren mag aan elk moment van echte kerstvrede dat je hebt gekend.

Dat je dapper mag zijn in het uur, wanneer de berg die je moet beklimmen heel hoog schijnt en de lichtbakens van hoop zeer ver.

Dat iedere gave die God je schonk mag groeien met de jaren, om vreugde te brengen in de harten van hen die je liefhebt.

Mijn wens is dat, in ieder uur van vreugde of leed, de glimlach van het kerstkind met jou mag blijven.

Gebaseerd op een Ierse kerstwens

Kerstmis 2023 - een keuze voor het leven in 2024

Tekening: Robert Ward - Tekst: Jef Wauters

Hoor!
Een doodse stilte.
Zullen de wapens dit jaar met Kerstmis zwijgen, een staakt het vuren?
Nog luider klinkt dan een doodse stilte.

Een tsunami van oorlogen overspoelde het voorbije jaar:
Oekraïne, Israël - Hamas,
Soedan, Oost-Congo,
de vergeten oorlog,

...
De wereld herbewapent zich,
ploegscharen worden zwaarden.
Wie hoort de schreeuw
van de onderdrukten?
Wie hoort de schreeuw
van de uitgebuite aarde?

Geconfronteerd met bezetting en ballingschap ziet de profeet Jesaja een visioen van vrede:
geboren vijanden
wolf en lam
leeuw en kalf
leven samen in vrede.
Het onmogelijke wordt enkel mogelijk door een beleid dat trouw is aan het woord van de Ene,
de tien woorden van bevrijding,
dat recht doet aan de minste mens.
Voor de evangelisten is Jezus deze nieuwe loot aan de stam van Jesse,
brenger van vrede door gerechtigheid.
Geboren in Bethlehem, het huis van het brood, breekt en deelt hij het brood tot overvloedige verzadiging, leven voor ieder op aarde.

Geconfronteerd met bezetting en collaboratie deelt hij de macht met ieder en wordt meer dan een naaste, een dienaar van het leven.

Jezus' levenswijze, zijn praktijk.
3.

Wordt het onmogelijke ooit mogelijk dat niemand kwaad doet, niemand onheil sticht?

Misschien, ooit, zo hopen wij.
De samenleving is steeds in evolutie, zet stappen door voortschrijdend inzicht.

Door het verbond met Noach wordt het gelijkheidsbeginsel voor het eerst in het recht ingeschreven.

Ethisch en juridisch is dit een mijlpaal.

De vicieuze cirkel van wraak en weerwraak is verbroken.

Later wordt deze keuze voor het leven in concrete wetten uitgeschreven zoals bv. oog om oog, tand om tand. Als wij de uitdrukking oog om oog, tand om tand vandaag gebruiken om iets af te keuren heeft dit te maken met het feit dat de samenleving ethisch en juridisch - gelukkig maar - verder geëvolueerd is.

De doodstraf wordt in de meeste landen niet meer uitgevoerd.

Na het uitzitten van hun straf krijgen ouders een nieuwe kans

om zich in de samenleving te integreren.

Voor het assisenhof van Leuven werden op donderdag 14 december 2023, vijf oud-machthebbers uit Guatemala schuldig bevonden aan misdrijven tegen de mensheid en tot levenslang veroordeeld.

Zij werden schuldig verklaard aan de gedwongen verdwijning, foltering en/of doodslag

op vier Belgische missionarissen in Guatemala.

Een internationale rechtspraak bouwt zich op.

Dit proces maakt deel uit van de strijd tegen straffeloosheid bij internationale misdaden.

In de toekomst kunnen leiders in oorlogen en gewapende conflicten ter verantwoording geroepen worden.

4.

Alles ligt in puin.
Heer, er is geen brood meer.

Breek en deel, geef jullie hen brood.
Meer dan de vraag
"Waar is God"

stelt zich de vraag
"Wie hoort in deze doodse stilte de schreeuw van de vermoorden?"

Zoveel dood en geweld vraagt om groter verzet, een keuze voor het leven in 2024

Woorden

Spreken is altijd een beetje toveren. Je zegt: 'Een wit wijntje, alstublieft!' en even later verschijnt er volautomatisch een glas witte wijn op je tafel. Je zegt: 'Je bent lief' en je krijgt een kus als antwoord. Je zegt: 'Kom eens hier!' en de ander komt ook echt dichterbij.

Mijn kleindochter ontdekt volop de kracht van woorden. 'Water!' als ze wil drinken. 'Odennenboom!' als oma kerstliedjes moet zingen. 'Er-uit!' als ze uit de buggy wil.

Haar lichaamstaal liet al niet veel aan de verbeelding over, maar haar woorden maken alles nog zoveel duidelijker. Het levert haar dagelijks tientallen voordelen in natura op. En het stimuleert haar om haar woordenschat aan sneltreintempo uit te breiden.

Onlangs haalde haar mama haar met de fiets op uit de crèche. Op een kruispunt in de binnenstad moest ze even stoppen en wachten om een

drukke straat over te steken. Een kruispunt zonder stoplichten, met voorrang van rechts. Het duurde kleindochter allemaal wat te lang.

'Groen!' riep ze opeens doelbewust. Met andere woorden: 'Fiets maar verder!' Onze opvoedkundige praatjes bij elk stoplicht (als het licht groen wordt, mogen we oversteken!) hadden vruchten afgeworpen, alleen niet helemaal de juiste. Ook als er geen stoplicht staat, zou de uitroep

'Groen!' misschien helpen, moet ze hebben gedacht. Andere woorden werken toch ook zo?

Enig ongeduld is haar niet vreemd. We kunnen niet ontkennen dat het in de genen zit. Maar zolang ze haar problemen met woorden probeert op te lossen, is er hoop.

Kolet Janssen
gepubliceerd op 19 december 2023
(<https://www.koletjanssen.be/blog/woorden/>)

Het daagt nog steeds in het Oosten

En net als de drie wijzen, die geloofden in de geboorte van het Licht en in vertrouwen de weg volgden, worden wij elke dag weer uitgenodigd om op pad te gaan met een rugzak vol geloof, hoop en liefde.

'Ik offer je goud', sprak de eerste, 'als een kostbare schat aan geloof, die niet kan worden geroofd, omdat ze schuilt in mijn innerlijk weten. Ik heb zeker duistere uren gekend, maar in de meest donkere nacht van mijn leven, had ik nog steeds weet van de dageraad. Toen ik op een ochtend ontwaakte en het licht zag gloren, ben ik opgestaan en op weg gegaan. En gaandeweg ontmoette ik mijn metgezellen.'

'Ik offer je wierook', sprak de tweede, 'als onzichtbare wolken van hoop, die zich wijd en zijd verspreiden en mensen optillen uit wanhoop. Ik heb zeker moeilijke uren gekend, maar bij elk nieuw ontwaken, werd mijn hoop steeds

weer herboren. Toen ik op een ochtend ontwaakte en het licht zag gloren, ben ik opgestaan en op weg gegaan. En gaandeweg ontmoette ik mijn metgezellen.'

'Ik offer je mirre', sprak de derde, 'als de zachte balsem van de liefde, die het hart verlicht en de mens weer hoop schenkt, zodat hij opnieuw gelooft in het leven. Ik heb zeker eenzame uren gekend, maar toen ik op een ochtend ontwaakte en het licht zag gloren, voelde ik het geloof in mij groeien. En de hoop wenkte mij zo intens, dat ik ben opgestaan en op weg gegaan. En gaandeweg ontmoette ik mijn metgezellen.'

En met dankbaarheid in hun hart boden de drie wijzen hun gaven aan. Geloof, hoop en liefde smolten in vertrouwen samen en heelden hen, die geleid door het Licht, zelf de Weg werden, de Waarheid en het Leven...

Ik droom van grote dingen, die er meestal toch niet komen, toch blijf ik stevig vasthouden en altijd verder dromen. Wees blij met kleine stapjes, fier op wat je hebt bereikt, de kleinste dingen maken groot, dat is wat je verrijkt.

Vol van verwachting: God gaat met ons mee en wij met hem

Kerstviering zondag 24 december 2023 om 18u Don Boscogemeenschap, Kessel-Lo
Samenstelling: Lieve, Chris, Majo en Hermien

Begroeting en openingswoord

Lieve mensen, van harte welkom hier! Welkom in deze ruimte met licht en met warmte, een ruimte waar feest wordt gevierd en we samen Gloria zingen! Welkom als u verlangt naar vrede, naar herstel en verzoening, naar recht en geborgenheid. Welkom hier bij het verhaal van de geboorte van Jezus, die een brug sloeg tussen ons kwetsbare leven en de hemel, tussen onze aarde en de liefde van God. We hopen dat we al zingend vandaag een glimp mogen opvangen van wat God voor ogen staat: tranen die worden gedroogd en mensen die elkaar verstaan.

Zegenen we samen deze viering in.

Moge het licht van iedere dag ons op weg zetten naar onbevengheid en inzicht. Moge de aarde die ons draagt, ons oproepen tot verantwoordelijkheid en zorg. Moge zoals het water dat eeuwig zijn weg zoekt, ons denken in beweging blijven. Moge het vuur van het begin ons aansteken met geestdrift en vertrouwen. En moge, op de weg van dit bestaan, voor ons uit gaan en naar ons omzien, Hem, die wij Vader-Moeder noemen, Zoon en heilige Geest.

Lichtritueel aansteken 4de kaars Vier kaarsen branden, de cirkel is rond. Kerstmis is dichtbij

Getuigenis Reinhilde

Mijn verhaal in Casablanca begon ongeveer 30 jaar geleden toen iemand me zei: ze doen in Lollanden iets voor de kinderen, ga je niet mee? Na een tijdje bracht ik niet enkel mijn kinderen naar de kinderwerking maar begon ik zelf ook hier en daar wat mee te werken. Eerst bij de animatieactiviteiten op woensdagnamiddag, later ook bij de huiswerkbegeleiding, het speelplein en het kinderkamp. Stilaan heb ik een aantal dingen moeten loslaten (mee ravotten op een speelplein lukt me echt niet meer) en ligt de focus voor mij nu op de drie avonden huiswerkbegeleiding, een creagroepje op woensdag en de uitbouw van onze kinderbib. Bij de volwassenwerking bied ik onder andere hulp bij de boekhouding, het cultuuraanbod en de redactieraad van de buurtkrant. Al een aantal jaren maak ik ook deel uit van Het Collectief Tegen Armoede. Dit is een samenwerking van enkel Leuvense basiswerkingen. Elk jaar organiseren we een actie in Leuven in de week van 17 oktober (de internationale dag tegen

armoede en sociale uitsluiting) en een maandelijks bijeenkomst aan de steen tegen armoede op de Grote Markt. Mijn vrijwilligerswerk heeft me heel wat kansen gegeven. Ik kan me hier nuttig maken door dingen te doen die ik graag doe en ik heb de kans gekregen om heel veel bij te leren in de loop van de jaren. Ik hoop dit nog heel lang te mogen en kunnen doen.

Lezing uit Jesaja 9: Het volk dat in Duisternis wandelt

Het volk dat in duisternis rondloopt ziet een schitterend licht. Zij die in het donker wonen worden door een helder licht beschenen. U hebt het volk weer groot gemaakt, diepe vreugde gaf u het, blijdschap als de vreugde bij de oogst, zij jubelen als bij het verdeelen van de buit.

Het juk dat op hen drukte, de stok op hun schouder, de zweep van de drijver, u hebt ze verbrijzeld, zoals Midjan destijds. Iedere laars die dreunend stampte en elke mantel waar bloed aan kleefte, ze worden verbrand, een prooi van het vuur. Een kind is ons geboren, een zoon is ons gegeven; de heerschappij rust op zijn schouders. Deze namen zal hij dragen: Wonderbare raadsman, Goddelijke held, Eeuwige vader, Vredevorst. Groot is zijn heerschappij, aan de vrede zal geen einde komen. Davids troon en rijk zijn erop gebouwd, ze staan vast, in recht en gerechtigheid, van nu tot in eeuwigheid. Daarvoor zal hij zich beijveren, de HEER van de hemelse machten.

Psalm 98

Zing voor de HEER een nieuw lied: wonderen heeft hij verricht. Zijn rechterhand heeft overwonnen, zijn heilige arm heeft redding gebracht. De HEER heeft zijn overwinning bekendgemaakt, voor de ogen van de volken zijn gerechtigheid onthuld. Hij heeft gedacht aan zijn liefde en trouw voor het volk van Israël. De eindten der aarde hebben het gezien: de overwinning van onze God. Juich de HEER toe, heel de aarde, juich en jubel, zing het uit. Zing voor de HEER bij de lier, laat bij de lier uw lied weerklinken. Blaas op de ramshoorn en de trompetten, juich als de HEER, uw koning, verschijnt. Laat bruisen de zee en alles wat daar leeft, laat juichen de wereld met haar bewoners. Laten de rivieren in de handen klappen en samen met de bergen jubelen voor de HEER, want hij is in aantocht als rechter van de aarde. Rechtvaardig zal hij de wereld berechten, de volken oordelen naar recht en wet.

Gebed op Kerst

Liefde is het licht. Liefde, een woord met vleugels. Van also hoge, een Mens met erbarmen, ons zo nabij. Liefde als een goede tijding, als een beter vaderland, als onderdak voor mensen, Nergens beter te lezen, meer verstaanbaar gemaakt dan in de geboren herderkoning. Dat hij voor ons en met ons zal leven in de gloria!
Sitze De Vries: kerstnummer 'In de gloria' Open Deur 2023 p. 8

Een schoot van ontferming

Een schoot van ontferming is onze God. Hij heeft ons gezocht en gezien zoals de opgaande zon aan de hemel. Hij is ons verschenen toen wij in duisternis waren, in schaduwen van dood. Hij zal onze voeten richten op de weg van de vrede.

Evangelie Lucas 2, 1-20: De geboorte van Jezus

In die tijd kondigde keizer Augustus een decreet af dat alle inwoners van het rijk zich moesten laten inschrijven. .... Jozef ging van de stad Nazaret in Galilea naar Judea, naar de stad van David die Betlehem heet, aangezien hij van David afstamde, om zich te laten inschrijven samen met Maria, zijn aanstaande vrouw, die zwanger was. Terwijl ze daar waren, brak de dag van haar bevalling aan, en ze bracht een zoon ter wereld, haar eerstgeborene. Ze wikkelde hem in een doek en legde hem in een voederbak, omdat er voor hen geen plaats was in het nachtverblijf van de stad. Niet ver daarvandaan brachten herders de nacht door in het veld, ze hielden de wacht bij hun kudde. Opeens stond er een engel van de Heer bij hen en werden ze omgeven door het stralende licht van de Heer, zodat ze hevige schrokken. De engel zei tegen hen: 'Wees niet bang, want ik kom jullie goed nieuws brengen, dat het hele volk met grote vreugde zal vervullen: vandaag is in de stad van David jullie redder geboren. Hij is de messias, de Heer. ... Allen die het hoorden stonden verbaasd over wat de herders tegen hen zeiden, maar Maria bewaarde al deze woorden in haar hart en bleef erover nadenken. De herders gingen terug, terwijl ze God loofden en prezen om alles wat ze gehoord en gezien hadden, precies zoals het hun was gezegd.

Duiding Chris: naar Kerstnummer Open Poort p 16 en 17

Mensen zingen heel wat af in Lucas' verhaal over de geboorte van Jezus. Op belangrijke momenten reageren de hoofdpersonen met een lied. Van de meeste liederen heeft Lucas de teksten overgenomen. Die liedteksten leggen de diepere betekenis van de gebeurtenissen uit. Ze verbinden de geboorte van het kind met de geschiedenis van zijn volk en de toekomst van de hele mensheid.

Eerst kwam de engel bij priester Zacharias, tijdens zijn dienst in de tempel, en kondigde aan dat zijn vrouw Elisabeth en hij een zoon zouden krijgen.

Dan bij het jonge meisje Maria, die ook te horen kreeg dat ze zwanger zou worden. Maria zingt het Magnificat als ze haar eveneens zwangere nicht Elisabeth ontmoet.

Het lied dat Lucas uit de mond van de engelenschare optekent is kort: 'Eer aan God in de hoogste hemel en vrede op aarde voor alle mensen die hij liefheeft.' Het engelenkoor is bescheiden. Het verhaal moet door, het gaat niet om hen, maar om het kind. In dat kind is hemelse heerlijkheid in harmonie met aardse vrede.

Jozef is de enige hoofdpersoon die **geen** lied zingt. Hij heeft helemaal geen tekst in het verhaal. Dat is opvallend anders dan bij het echtpaar Elisabeth en Zacharias. Van hen zingt, juist de laatste het loflied, nadat hij zijn stem verloren heeft en weer gevonden. Bij de ouders van Jezus, de nieuwe generatie, zijn de rollen omgedraaid. Zo maakt Lucas duidelijk dat een **nieuwe** tijd is aangebroken. Wie moest zwijgen, mag aan het woord komen. Wie niet gehoord werd, doet er toe. Ook de herders gaan zingend terug naar de kudde. Van dat lied is geen tekst opgenomen. Het is zonder twijfel het lied van de engelen geweest dat ze zich al zingend eigen maken.

Uit het Evangelie volgens Johannes Het Woord is mens geworden

In het begin was het Woord, het Woord was bij God en het Woord was God. Het was in het begin bij God. Alles is erdoor ontstaan en zonder dit is niets ontstaan van wat bestaat. In het Woord was leven en het leven was het licht voor de mensen. Het licht schijnt in de duisternis de duisternis heeft het niet in haar macht gekregen.

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in Jezus Christus. Ik geloof dat Zijn geboorte vrede brengt, geluk en blijdschap. Ik geloof dat ieder kind, in zijn of haar kwetsbare gedaante, mensen oproept, uitdaagt tot vrede. Ik geloof dat met Jezus' geboorte een licht in de wereld gekomen is, een lichtpunt voor allen die in het duister van de zorgen, het verdriet en de onrust leven. Ik geloof dat het licht van Kerstmis, het hele jaar voor ons moet blijven branden. Ik geloof dat God de geboorte van Jezus bedoeld heeft als een boodschap van vrede en liefde, een licht voor allen die zoeken. Ik geloof dat wij de kerstboodschap verder kunnen dragen, door de kracht van de Geest die Hij ons geschonken heeft. Ik geloof in het Kerstfeest, elk jaar opnieuw en in het verwezenlijken van die goddelijke droom, vrede op aarde aan alle mensen, nu en tot in eeuwigheid.

Voorbeden met als tussenzang Wek mijn zachtheid weer

Wij bidden om LICHT voor de grote wereld en voor de stad waar wij wonen. Wij bidden om NIEUW LICHT overal waar de stoppen van hoop zijn doorgeslagen, zoals in Gaza, in Oekraïne en op, helaas, nog heel wat plaatsen in de wereld. Wij bidden om NIEUW VERTROUWEN overal waar mensen zich terugtrekken of onverschillig worden, zowel hier als elders. Wij bidden om NIEUWE LIEFDE overal waar de aandacht voor elkaar is verflauwd. Waar onrecht een gewoonte geworden is, of nog erger, in de wetten is verweven en vastgelegd. Wij bidden om NIEUWE OGEN om tekenen van HOOP te zien daar waar het volk om gerechtigheid schreeuwt en wij hun stem willen versterken. Wij bidden om BROOD en WIJN voor iedereen. Voedsel dat kracht geeft om door te gaan en om elkaar niet los te laten en elkaar terug op te zoeken wanneer dat toch gebeurt.

Wij bidden om een PLAATS, waar iedereen kan maaltijd houden en elkaar van mens tot mens kan ontmoeten en leren kennenvoor een levenslang verbond van SOLIDARITEIT.

Tafelgebed

Jezus verkondigde zijn boodschap aan kleinen en eenvoudigen. Hij opende voor hen toekomst en gaf hun leven, hoop en uitzicht. Na zijn dood hebben zijn leerlingen erkend dat zijn Geest aanwezig is overal waar liefde woont, overal waar mensen in elkaar durven geloven, overal waar mensen vergeving schenken en elkaar de hand reiken. Zij hebben begrepen dat Jezus met hen meeging als zij met elkaar dezelfde weg gingen. Zij hebben Hem herkend, bij het breken van het Brood toen zij maaltijd hielden om Jezus' liefde onder elkaar levend te houden. Wij willen ons inzetten voor een wereld waarin alle mensen aan hun trekken komen. Daarom willen wij actief meedoen aan acties zoals Welzijnszorg. Zoals Jezus willen wij dit brood en deze wijn met hen en met elkaar delen. Wij weten ons gesterkt als wij samen bidden tot Onze Vader, die in het diepste van zijn mensen is. **Onze Vader**

Vredeswens

Ik wens je licht dat twijfel en donkerte doet vergeten. Ik wens je stilte die uit minzame aandacht geboren wordt. Ik wens je liefde en veel goede wil die het begin is van vrede op aarde. (Kris Gelaude)

Communiewoorden

Brood. Levensnoodzakelijk, even nodig als warmte en tederheid, als omarmen en bevestigen. Wijn. om levensvreugde en verbondenheid te vieren, even nodig als hoop en vertrouwen, als aanvaard worden en toekomst krijgen. Brood en wijn. Tekens van Hem die gezegd heeft: "Ik zal er zijn voor u."

Hoopverleners

De beste hulpverleners zijn de hoopverleners, zij die mijn gekwetste trots zien, mijn beschaamd vertrouwen, mijn beschadigd leven, maar niet wegglijken, mij de nodige tijd geven, me de hand reiken. De beste hulpverleners zijn de hoopverleners, zij die mijn onmacht voelen, mijn zorgen kennen, mijn angsten verstaan, maar niet wegrennen, me niet meteen overspoelen met schuld of argwaan. De beste hulpverleners zijn de hoopverleners, zij die zich kunnen inleven in de plannen die ik had, in mijn zelfontworpen dromen, me niet enkel op mijn pad strijdvaardig te hulp komen, maar ook hoop geven. *Hilde Van Parys*

Zending: Doe (John Wesley, 1791)

Doe zolang het mogelijk is al het goede dat je kan, met de middelen die je hebt, op de manier die je eigen is, op de plaats waar je staat, in de tijd die je gegeven is voor de mensen die je worden toevertrouwd. En laten wij dan heengaan in vrede in de naam van de vader-moeder, zoon en H. Geest.